

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 17C/290/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113212379
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2015:2113212379.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci navrhovateľa: RECLAIM, a.s., IČO: 46 076 760, Prievozská 2/A, 821 09 Bratislava, zastúpený: Mgr. Gabriela Hrbáčová, advokátka, Malý trh 2/A, Bratislava, proti odporcovi: J. Y., nar. XX.XX.XXXX, E. XX, V., o zaplatenie sumy 8.000,00 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Návrh sa **z a m i e t a** .

II. Odporcovi sa právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 26.04.2013, doručeným tunajšiemu súdu dňa 02.05.2013, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 8.000,00 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 11,99% ročne zo sumy 8.000,00 eur od 01.04.2010 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania.

Navrhovateľ návrh odôvodnil tým, že dňa XX.XX.XXXX bola uzavretá B. o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX medzi právnym predchodcom navrhovateľa Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. ako veriteľom, J. F. ako dlžníkom a odporcom ako ručiteľom. Na základe tejto úverovej zmluvy poskytla PSS, a.s. dlžníkovi v zmysle čl. I. bod 1. medziúver vo výške 300.000,00 Sk. V zmysle čl. II. predmetnej zmluvy sa dlžník zaviazal do nasporenia 40% cieľovej sumy vkladat' na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady minimálne vo výške 1.500,00 Sk, platiť poplatky, a zároveň splácať do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení úroky z mimoriadneho medziúveru 6,99% p.a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 1.748,00 Sk, so splatnosťou splátok prvého každý mesiac a povinnosťou ich uhradenia veriteľovi do 15. dňa mesiaca. Odporca urobil dňa 26.09.2005 písomné ručiteľské vyhlásenie, v zmysle ktorého berie na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku veriteľa, ak ju neuspokojí dlžník. Nakoľko dlžník porušil zmluvné podmienky a medziúver prestal riadne a včas splácať, a ani odporca neplnil svoju povinnosť z titulu ručenia, v súlade s čl. VI. a VII. úverovej zmluvy odstúpila PSS, a.s. listom zo dňa 26.09.2006 od úverovej zmluvy a zároveň požiadala o vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov v 7-dňovej lehote od doručenia odstúpenia od zmluvy. O odstúpení od zmluvy bol odporca upovedomený s upozornením, že ak dlžník celý dlh v stanovenej lehote neuhradí, PSS, a.s. pristúpi k vymáhaniu svojej pohľadávky súdnou cestou a následne prostredníctvom súdneho exekútora aj voči nemu ako ručiteľovi, ak nesplní pohľadávku v primeranej lehote po uplynutí doby poskytnutej dlžníkovi na plnenie. Dlžník peňažné prostriedky v plnej výške nevrátil. Úrok z omeškania odôvodnil navrhovateľ ustanovením čl. VI. úverovej zmluvy. Ďalej navrhovateľ uviedol, že v zmysle čl. VII. bod 5. úverovej zmluvy odstúpením od úverovej zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, prípadne ručiteľa splatiť pohľadávku veriteľa vrátane jej príslušenstva. V zmysle čl. VII. bod 10.

sa v prípade odstúpenia od úverovej zmluvy splatná istina, nezaplatené úroky a poplatky zúčtujú do jednej sumy, ktorá sa ďalej úročí pri medziúvere úrokom z omeškania vo výške 5% p.a. nad dohodnutú úrokovú sadzbu. Uvedená pohľadávka je voči dlžníkovi judikovaná zmenkovým platobným rozkazom č.k. 1Zm/271/07, ktorý vydal Okresný súd Bratislava V dňa 15.10.2007. Navrhovateľ vyhlasuje, že dlžník do dňa spísania návrhu dlžnú sumu neuhradil. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 01.04.2010 uzatvorenej medzi postupcom Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. a postupníkom Majetkový Holding, a.s. postúpil postupca na spoločnosť Majetkový Holding, a.s. pohľadávku voči dlžníkovi J. F. s príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 18.05.2011 následne spoločnosť Majetkový Holding, a.s. postúpila predmetnú pohľadávku spolu s príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými na navrhovateľa. Pohľadávka navrhovateľa voči odporcovi predstavovala ku dňu 31.03.2010 sumu vo výške 11.948,65 eura, z toho istina 8.448,84 eura, úroky 3.499,81 eura. Na účet právneho predchodcu navrhovateľa bola dlžná suma uhradená len čiastočne: v sume 50,00 eur dňa 10.08.2010, v sume 50,00 eur dňa 12.10.2010, v sume 50,00 eur dňa 14.02.2011, v sume 50,00 eur dňa 14.03.2011, t.j. spolu 200,00 eur. K žiadnemu ďalšiemu plneniu zo strany odporcu už nedošlo. Úhrady boli započítané na postúpené príslušenstvo pohľadávky (t.j. na úroky vo výške 3.499,81 eura). Na základe toho žalobou uplatnená suma vo výške 11.748,65 eur pozostáva z istiny vo výške 8.448,84 eur a z úrokov vo výške 3.299,81 eur. Navrhovateľ, aj napriek skutočnosti že má nárok si uplatňovať svoju pohľadávku vo výške 11.748,65 eura, sa rozhodol uplatňovať si voči odporcovi v tomto konaní len nárok na zaplatenie sumy vo výške 8.000,00 eur spolu s úrokom z omeškania 11,99% ročne zo sumy 8.000,00 eur od 01.04.2010 do zaplatenia, a to z dôvodu, že odporca nedisponuje dostatočnými finančnými prostriedkami ani nehnuteľným majetkom.

Podaním zo dňa 08.10.2014, doručeným súdu dňa 13.10.2014, žiadal navrhovateľ o pripustenie zmeny návrhu z dôvodu, aby žalobný petít odzrkadľoval postavenie odporcu ako ručiteľa vo vzťahu k dlžníkovi a k jeho záväzku, ktorému návrhu súd uznesením č.k. 17C/290/2013-56 zo dňa 03.11.2014 vyhovel a pripustil zmenu návrhu v tom znení, že „Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi do 3 dní od právoplatnosti rozsudku sumu vo výške 8 000,- eur spolu s úrokom z omeškania 11,99 % p.a. zo sumy 8 000,- eur od 01.04.2010 do zaplatenia s tým, že v rozsahu plnenia odporcu zaniká povinnosť dlžníka Peter Kraus, bytom: Na Hlinách 25, 917 01 Trnava, nar. 12.09.1983, vyplývajúca zo zmenkového platobného rozkazu č.k. 1Zm/271/2007-19 zo dňa 15.10.2007 a v rozsahu plnenia povinnosti dlžníka Peter Kraus, bytom: Na Hlinách 25, 917 01 V., nar. XX.XX.XXXX, vyplývajúca zo zmenkového platobného rozkazu č.k. 1Zm/271/2007-19 zo dňa 15.10.2007, zaniká povinnosť odporcu. Odporca je povinný do 3 dní od právoplatnosti rozsudku nahradiť navrhovateľovi trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 480,- eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 588,36 eur.“

Odporcovi bol návrh s prílohami doručený dňa 29.09.2014, k tomuto sa nevyjadril.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s Návrhom zo dňa 26.04.2013, Zmluvou o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 26.09.2005, Odstúpením od zmluvy zo dňa 26.09.2006, fotokópiou doručky č.l. 7, Oznamením o odstúpení od zmluvy zo dňa 26.09.2006 s fotokópiou doručky, Všeobecnými podmienkami pre zmluvy o stavebnom sporení, Výzvou na úhradu omeškaných splátok zo dňa 16.06.2006, fotokópiou doručeníek č.l. 14 - 16, Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 96/2010, Prílohou č. 1 k zmluve, Oznamením postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 15.04.2010 č.l. 22 a 23, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 18.05.2011 s prílohou, Oznameniami o postúpení pohľadávky zo dňa 09.06.2011 č.l. 28 a 29, Výpisom z obchodného registra navrhovateľa, Zmenkovým platobným rozkazom Okresného súdu Bratislava V. č.k. 1Zm/271/07-19 zo dňa 15.10.2007, ako aj ostatným obsahom spisu, keď pojednával v neprítomnosti odporcu v súlade s § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), pričom zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 26.09.2005 bola uzavretá Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, ktorú uzatvorili Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. ako veriteľ, J. F. ako dlžník a odporca ako ručiteľ. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie mimoriadneho medziúveru vo výške 300.000,00 Sk (9.958,18 eura), pričom po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol mimoriadny medziúver poskytnutý a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok ako aj všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení sa mimoriadny medziúver mal zmeniť na stavebný úver vo výške cca

180.000,00 Sk (5.974,91 eura). Podľa zmluvy sa dlžník zaviazal poukazovať pravidelne mesačne na účet zmluvy o stavebnom sporení vklad vo výške 1.500,00 Sk (49,79 eura). Zároveň sa zaviazal splatiť poskytnutý mimoriadny medziúver vrátane úroku. Výška úrokovej sadzby mimoriadneho medziúveru bola dohodnutá na 6,99% ročne. Do nasparenia 40 % cieľovej sumy sa dlžník zaviazal vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady minimálne vo výške 1.500,00 Sk (49,79 eura). Do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžník zaviazal splácať úroky z mimoriadneho medziúveru mesačnými splátkami vo výške 1.748,00 Sk (58,02 eura). Dlžník sa zaviazal uhradiť plnú výšku stavebného úveru vrátane úrokov vo výške 4,70 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 2.625,00 Sk (87,13 eura). Odporca ako ručiteľ v článku III. odseku 1. zmluvy písomným prehlásením prevzal voči veriteľovi povinnosť vyplývajúcu z ručenia.

Z článku VII. odseku 1. zmluvy vyplýva, že veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností uvedených v čl. XIX. všeobecných podmienok. V prípade odstúpenia od úverovej zmluvy je veriteľ oprávnený odstúpiť súčasne aj od zmluvy o stavebnom sporení, ktorá je základom pre poskytnutie tohto úveru. Z článku VII. odseku 2. písm. i) vyplýva, že veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru aj v prípade, ak dlžník nesplnil alebo porušil povinnosti vymedzené zmluvou alebo zabezpečovacími zmluvami. Z článku VII. odseku 5. vyplýva, že odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, prípadne ručiteľa splatiť pohľadávku veriteľa vrátane jeho príslušenstva. Z článku VII. odseku 7. vyplýva, že odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, a to dňom doručenia oznámenia druhej zmluvnej strane. Všetky oznámenia veriteľa sa považujú za doručené aj dňom uplynutia úložnej doby zásielky na pošte, po oznámení na adrese uvedenej v zmluve alebo pri zmene adresy na dodatočne klientmi písomne oznámenú adresu pre doručovanie. V prípade vrátenia zásielky bez jej uloženia na pošte z dôvodu, že sa dlžník na adrese nezdržiava, je odťahovaný, alebo je neznámy, sa zásielka považuje za doručenú v deň, keď sa táto vrátila veriteľovi. Z článku VIII. odseku 4. vyplýva, že dlžník, resp. dlžníci vyhlasujú, že pri práve na peňažné plnenie z tejto zmluvy, práve na vrátenie celého zostatku úveru v zmysle čl. VI. ods. 2. tejto zmluvy a práve na vrátenie bezdôvodného obohatenia po odstúpení od tejto zmluvy, v zmysle § 401 Obchodného zákonníka predlžujú zákonnú premlčaciu dobu na 10 rokov od doby, keď začne prvý raz plynúť. Ak je záväzok zabezpečený ručiteľom, ručiteľ berie na vedomie, že sa voči nemu právo veriteľa nepremičí pred premlčaním práva voči dlžníkovi.

Listom zo dňa 26.09.2006 Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. odstúpila od Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 26.09.2005 a zároveň požadovala okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov. Dlžná suma k 26.09.2006 predstavovala 253.598,80 Sk (8.417,94 eura). Odstúpenie od zmluvy bolo dlžníkovi zaslané, tento ho neprevzal v odbernej lehote, úložná doba zásielky na pošte uplynula dňa 16.10.2006. Oznámenie o odstúpení od zmluvy zo dňa 26.09.2006 bolo odporcovi doručené dňa 28.09.2006. Dňa 01.04.2010 uzatvorila Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. ako postupca so spoločnosťou Majetkový Holding, a.s. ako postupníkom, Zmluvu o postúpení pohľadávok č. 96/2010 a následne dňa 18.05.2011 uzatvorila spoločnosť Majetkový Holding, a.s. ako postupca s navrhovateľom ako postupníkom Zmluvu o postúpení pohľadávok. V oboch prípadoch išlo o postúpenie súboru pohľadávok, ktorých súčasťou bola aj pohľadávka zo Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 26.09.2005 voči dlžníkovi Petrovi Krausovi a odporcovi ako ručiteľovi.

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoSÚ“) (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 2 písm. a) ZoSÚ (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,

Podľa § 2 písm. b) ZoSÚ (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

Podľa § 3 ods. 1 ZoSÚ (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zák.č. 634/1992 Zb.“) (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 52 ods. 1 - 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 4 OZ (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 48 ods. 1 OZ, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 OZ, odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 457 OZ, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 107 ods. 1 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 401 OBZ, strana, voči ktorej sa právo premlčuje, môže písomným vyhlásením druhej strane predĺžiť premlčaciu dobu, a to aj opakovane; celková premlčacia doba nesmie byť dlhšia ako 10 rokov od doby, keď začala po prvý raz plynúť. Toto vyhlásenie možno urobiť aj pred začiatkom plynutia premlčacej doby.

Podľa § 261 ods. 3 písm. d) OBZ (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere (§ 497).

Podľa § 261 ods. 4 OBZ (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), touto časťou zákona sa spravujú aj vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení plnenia záväzkov v záväzkových vzťahoch, ktoré sa spravujú touto časťou zákona podľa predchádzajúcich odsekov, ako aj záložné právo k nehnuteľnostiam pri zabezpečení práv spojených s dlhopismi a záložné právo k cenným papierom v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom.

Podľa § 2 písm. a) a b) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zák.č. 250/2007 Z.z.“), na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania, b) predávajúcim osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet.

Podľa § 5b zák.č. 250/2007 Z.z., orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Súd na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný.

Právny vzťah medzi právnym predchodcom navrhovateľa, dlžníkom a ručiteľom založený zmluvou o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ, zákona č. 258/2001 Z.z. a zákona č. 250/2007 Z.z.). K uvedenému záveru dospel súd z dôvodu, že uvedená zmluva je formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko text zmluvy bol vopred pripravený, dlžník a ručiteľ ako spotrebiteľia nemali možnosť žiadnym podstatným spôsobom zasahovať do jej obsahu. Právny predchodca navrhovateľa pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a zároveň ako veriteľ, keď poskytol dlžníkovi spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a dlžník a ručiteľ vystupovali ako spotrebiteľia, pretože nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a úver bol dlžníkovi poskytnutý za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania (§ 3 ods. 1 a 2 ZoSÚ). Súd vychádzal aj z toho, že v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzatvorenia zmluvy (§ 23a zák.č. 634/1992 Zb.) sú spotrebiteľskými zmluvami aj zmluvy uzavreté podľa Obchodného zákonníka, a že právny vzťah medzi účastníkmi založený predmetnou zmluvou je nevyhnutné posudzovať podľa zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy) bez ohľadu na to, že predmetná zmluva je tzv. absolútny obchod. S poukazom na vyššie uvedené a vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat legi generali*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako i ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

Vyššie citované ustanovenie § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. je špeciálnym ustanovením k ustanoveniu § 100 ods. 1 OZ, a je treba aplikovať ho prednostne v prípade nároku uplatneného zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorým je aj nárok uplatnený v tomto konaní. Keďže navrhovateľom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy, bol súd v zmysle § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. povinný z úradnej povinnosti skúmať, či nedošlo k premlčaniu nároku navrhovateľa, a teda prihliadnuť na premlčanie *ex offio*, teda aj bez toho, aby sa odporca premlčania dovoľával v zmysle Občianskeho zákonníka. Právna úprava v ustanovení § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. bola zavedená zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.05.2014, pričom vo vzťahu k tejto právnej úprave neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia, čo v spojení so skutočnosťou, že ide o procesné ustanovenie, znamená, že orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (a teda aj súd) postupuje podľa právneho stavu účinného v čase rozhodovania. Uvedené ustanovenie súdu ukladá povinnosť prihliadať na premlčanie aj bez vzniesenia námietky premlčania zo strany spotrebiteľa, a preto sa súd najskôr zaoberal možným premlčaním uplatneného nároku bez toho, aby skúmal samotnú existenciu subjektívneho práva navrhovateľa.

Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané. Premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Účelom premlčania je tak jednak stimulovať subjekty k včasnému vykonaniu subjektívnych občianskych práv, jednak zamedziť tomu, aby dlžníci neboli ohľadom svojich povinností vystavení po časovo neurčitú dobu donucujúcemu zákroku zo strany súdov.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že listom zo dňa 26.09.2006 Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. odstúpila od Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 26.09.2005 a zároveň požadovala okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov. Odstúpenie od zmluvy bolo dlžníkovi doručené dňa 16.10.2006 uplynutím úložnej doby zásielky na pošte, oznámenie o odstúpení bolo odporcovi doručené dňa 28.09.2006. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušila, čím zanikli práva a povinnosti účastníkov zo zmluvy, pričom momentom odstúpenia od zmluvy mali účastníci zrušenej zmluvy povinnosť navzájom si vrátiť už vykonané plnenia podľa § 457 OZ. Odstúpením od zmluvy vzniklo teda navrhovateľovi právo na vydanie bezdôvodného obohatenia od dlžníka, a následne

od odporcu ako ručiteľa v dvojročnej premlčacej dobe. Premlčacia doba v danom prípade začala plynúť dňa 17.10.2006 a uplynula dňa 17.10.2008 (piatok). Nakoľko bol návrh na začatie konania podaný dňa 02.05.2013, bol podaný až po márnom uplynutí dvojročnej premlčacej doby.

Keďže súd bol povinný aplikovať ustanovenie § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. ako procesnú právnu normu s poukazom na absenciu prechodného ustanovenia k tejto úprave, a teda bol povinný prihliadnuť na premlčanie nároku voči spotrebiteľovi ex offio, na túto skutočnosť prihliadol, dospel k záveru, že z dôvodu premlčania nároku navrhovateľa nebolo možné mu uplatnený nárok priznať, a preto súd návrh ako nedôvodný zamietol. Za premlčané považoval súd aj uplatnené úroky z omeškania, keďže tvoria príslušenstvo pohľadávky a sledujú jej osud, z čoho možno usúdiť, že vedľajší úrokový záväzok sa premlčí najneskôr v rovnakej dobe ako hlavný peňažný záväzok. Z dôvodu uplatnenia nároku po uplynutí premlčacej doby a jeho zamietnutia v celom rozsahu z tohto dôvodu, súd ďalej neskúmal opodstatnenosť tohto uplatneného nároku navrhovateľa.

Pokiaľ ide o predĺženie premlčacej doby na 10 rokov v zmysle článku VIII. odseku 4. zmluvy, k tomuto súd uvádza, že toto dojednanie nebolo individuálne dojednané a nie je možné na neho prihliadať z nasledovných dôvodov. Zmluva o úvere uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa, dlžníkom a odporcom, hoci je ako zmluvný typ upravená v Obchodnom zákonníku (§ 497 a nasl.) a predstavuje „absolútny obchod“, sa ako spotrebiteľská zmluva spravuje aj ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, keď zároveň vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy (podnikateľ - spotrebiteľ) a na nepodnikateľský účel zmluvy, vznikli medzi účastníkmi zmluvy typické občianskoprávne vzťahy. Na zmluvu preto dopadá i ustanovenie § 54 ods. 1 OZ. Z vyššie citovaného ustanovenia § 54 ods. 1 OZ pritom vyplýva jednoznačný záver o tom, že práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy sa nemôžu odchyliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa a spotrebiteľ si ani iným spôsobom nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Uvedené vedie potom následne k tomu, že dojednania v spotrebiteľskej zmluve sú v takomto prípade použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave, ktorá má prednosť, a teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a na neho nadväzujúcich predpisoch. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, evidentne zhoršujú jeho postavenie, keď predĺženie premlčacej doby na 10 rokov od začiatku jej plynutia podľa dojednaní zmluvy je nevýhodnejšie ako plynutie premlčacej doby podľa úpravy v Občianskom zákonníku. Pokiaľ si teda si účastníci zmluvy dohodli predĺženie premlčacej doby na 10 rokov odo dňa, kedy začne plynúť prvýkrát, ide o dojednanie v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 OZ, a teda o neplatné dojednanie podľa § 39 OZ, nakoľko je v rozpore so zákonom. Znamená to, že vyhláseniu odporcu o predĺžení premlčacej doby nemožno pripisovať žiadny právny význam a pri posudzovaní premlčania treba postupovať podľa príslušných ustanovení upravujúcich občiansko-právne vzťahy.

V otázke premlčania tak súd dospel k záveru, že v zmysle § 54 ods. 1 OZ je potrebné posúdiť otázku premlčania podľa všeobecného právneho predpisu, ktorý upravuje spotrebiteľské právo, a to podľa Občianskeho zákonníka, nakoľko právna úprava uvedených inštitútov podľa Občianskeho zákonníka je pre spotrebiteľa priaznivejšia ako vyššie citované dojednanie v zmluve. Súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že to bol dodávateľ, ktorý naformuloval text zmluvy a rozhodol sa využiť inštitút odstúpenia od zmluvy, aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia (výpoveď, strata výhody splátok).

Súd zároveň podporne poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 6 Co 81/2012-279 zo dňa 14.02.2013, ktorý bol na základe sťažnosti predmetom kontroly ústavnosti na Ústavnom súde SR, keď sťažnosť proti nemu bola uznesením č.k. I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19.06.2013 odmietnutá, a teda Ústavný súd SR neoznačil takýto postup za ústavne nekonformný.

Pokiaľ ide o vzťah dlžníka Petra Krausa a odporcu ako ručiteľa, súd poukazuje na skutočnosť, že vzťahy ohľadom zabezpečenia splnenia dlhu majú k hlavnému záväzku subsidiárnu povahu a sú od hlavného záväzku závislé. Zo zániku dlhu vyplýva zánik aj jeho zabezpečenia. Sám zákon priznáva osobám zabezpečujúcim splnenie dlhu rovnakú mieru ochrany ako priamemu dlžníkovi (§ 548 ods. 2

OZ). Vzhľadom na uvedené nevidí súd dôvod na vylúčenie odporcu ako ručiteľa z pôsobnosti noriem spotrebiteľského práva.

Nakoľko súd dospel k záveru, že je nevyhnutné aplikovať právnu úpravu premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa Občianskeho zákonníka, považoval nárok navrhovateľa podaný po uplynutí dvojročnej premlčacej doby za premlčaný, na ktorú skutočnosť prihliadol z úradnej povinnosti a návrh zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 OSP, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 OSP, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 2 OSP v spojení s 151 ods. 1 OSP, keď úspešnému odporcovi právo na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si odporca náhradu trov konania neuplatnil a ani mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave.

Odvolanie musí obsahovať nasledovné náležitosti :

Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.